COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 10.12.2008
COM(2008) 839 final

2008/0234 (CNS)

Propunere de

**DECIZIE A CONSILIULUI**

**privind semnarea, în numele Comunității Europene,
Acordului de cooperare
între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și
Principatul Liechtenstein, pe de altă parte,
pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere
intereselor financiare ale acestora**

Propunere de

**DECIZIE A CONSILIULUI**

**privind încheierea, în numele Comunității Europene,
Acordului de cooperare
între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și
Principatul Liechtenstein, pe de altă parte,
pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere
intereselor financiare ale acestora**

(prezentată de Comisie)

# EXPUNERE DE MOTIVE

## 1. CONTEXTUL NEGOCIERILOR

În contextul negocierilor cu Principatul Liechtenstein privind asocierea acestuia în vederea punerii în practică, aplicării și dezvoltării acquis-ului Schengen[1], a devenit evident faptul că negocieri globale specifice cu Liechtenstein de combatere a fraudei ar putea aborda faptul că, în conformitate cu dreptul intern din Liechtenstein, asistența juridică este exclusă pentru anumite infracțiuni specifice cu privire la impozite, taxe vamale sau încălcări ale dispozițiilor privind comerțul extern. Prin urmare, Comisia a înaintat o propunere de mandat de negociere pentru un acord între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Principatul Liechtenstein, pe de altă parte, pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora[2].

Negocierile au fost conduse de Comisie, în urma autorizării acordate de Consiliu la 7 noiembrie 2006.

Comisia a respectat în toate privințele directivele de negociere atașate la decizia Consiliului, ținând cont, în special, de poziția Principatului Liechtenstein ca centru financiar, integrarea acestuia în SEE, acquis-ul comunitar actual și viitoarele evoluții previzibile în domeniul cooperării, acoperind toate interesele financiare, în special în domeniul fiscal.

Abordarea globală a negocierilor este reflectată de articolele 7 și 25 din acord, în care se precizează faptul că dispozițiile mai favorabile ale acordurilor bilaterale și multilaterale între părți nu sunt afectate de dispozițiile cuprinse în acord, în special cu privire la Acordul între Comunitatea Europeană și Principatul Liechtenstein, de prevedere a unor măsuri echivalente cu cele stipulate în Directiva 2003/48/CE a Consiliului privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăților de dobânzi[3] (Acordul cu Liechtenstein privind impozitarea economiilor).

Cooperarea administrativă se realizează în conformitate cu standardele convenției cu privire la asistența reciprocă și cooperarea între administrațiile vamale[4] (Convenția Napoli II) și cu Directiva 77/799/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1977 privind asistența reciprocă acordată de autoritățile competente din statele membre în domeniul impozitării directe[5]. Dispozițiile privind recuperarea sunt inspirate din Directiva 76/308/CEE a Consiliului din 15 martie 1976 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri rezultate din operațiuni cuprinse în sistemul de finanțare al Fondului European de Orientare și Garantare Agricolă, precum și a prelevărilor agricole și taxelor vamale[6].

---

1 Deciziile 2008/261/CE și 2008/262/CE ale Consiliului din 28 februarie 2008, JO L 83, 26.3.2008, p. 3.
2 Documentul 12977/06 al Consiliului.
3 JO L 379, 24.12.2004, p. 84.
4 JO C 24, 23.1.1998, p. 2.
5 JO L 336, 27.12.1977, p. 15.
6 JO L 73, 19.3.1976, p. 18.

Dispozițiile privind cooperarea judiciară sunt inspirate din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen[7] (SIC), Convenția privind asistența reciprocă în materie penală între statele membre și Uniunea Europeană[8] (Convenția UE privind asistența reciprocă) și Protocolul la Convenția UE privind asistența reciprocă[9].

Negocierile s-au finalizat la 27 iunie 2008. Prin urmare, Comisia prezintă Consiliului proiectele de decizii anexate cu privire la semnarea și încheierea acordului în numele Comunității Europene.

## 2. REZULTATELE NEGOCIERILOR

### 2.1. Activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și servicii

Obiectivul principal al acordului este ca asocierea prevăzută a Principatului Liechtenstein la spațiul Schengen să fie însoțită de acele dispoziții ale acquis-ului comunitar în domeniul asistenței administrative și judiciare care, în prezent, nu sunt cuprinse nici în acquis-ul SEE, nici în acquis-ul Schengen, dar care sunt necesare pentru acordarea de asistență reciprocă la toate nivelurile în legătură cu frauda și alte activități ilegale, inclusiv infracțiunile în materie vamală și de fiscalitate indirectă legate de schimburile de mărfuri și servicii. În această privință, Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia și Confederația Elvețiană de combatere a fraudei și a altor activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale acestora[10] (Acordul antifraudă cu Elveția) a servit drept model. Obiectivul a fost îndeplinit, în special datorită faptului că acordul negociat permite:

- asistența administrativă și asistența pentru recuperare, inclusiv pentru activitățile ilegale care aduc atingere acțiunilor de acordare a subvențiilor și de atribuire a contractelor de achiziții publice, care, în prezent, nu sunt cuprinse în Acordul SEE[11],

- cooperarea judiciară, inclusiv în domeniul fraudei în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată, care să permită, în special, perchezițiile și confiscări, precum și accesul la informațiile bancare, lucru care nu este prevăzut ca atare prin asocierea Principatului Liechtenstein la spațiul Schengen, având în vedere faptul că Liechtenstein a declarat în mod explicit că infracțiunile fiscale anchetate de autoritățile din Liechtenstein nu pot da naștere la un recurs în fața unei instanțe competente, inter alia, în materie penală.

### 2.2. Activitățile frauduloase care afectează impozitele directe

Încă de la începutul negocierilor, participarea Principatului Liechtenstein în cadrul SEE și aderarea preconizată a acestuia la acquis-ul Schengen au justificat, de asemenea, abordarea activităților ilegale care aduc atingere oricărei forme de impozitare, inclusiv impozitelor directe. Cu toate acestea, există totuși o diferență în

---

7 JO L 239, 22.9.2000.
8 JO C 197, 12.7.2000, p. 3.
9 JO C 326, 21.11.2001, p. 2.
10 Documentul 12352/04 al Consiliului.
11 JO L 1, 3.1.1994, p. 171.

ceea ce privește tratamentul impozitelor directe în raport cu alte taxe comerciale, cum ar fi impozitele vamale și impozitele indirecte. Această diferență se datorează stadiului mai puțin avansat al integrării legislației comunitare și a legislației Uniunii Europene în domeniul impozitelor directe.

Un alt obiectiv al acordului este, prin urmare, să garanteze că Liechtenstein va acorda o asistență administrativă și judiciară privind frauda în domeniul impozitelor directe care să depășească prevederile Acordului cu Liechtenstein privind impozitarea economiilor. În această privință, acordul este inovator prin faptul că Liechtenstein a respins până în prezent orice asistență pentru combaterea activităților frauduloase privind impozitarea directă și că acordul este primul acord negociat la nivel european pentru a acoperi toate formele de impozite. Domeniul de aplicare al acordului este mai larg în raport cu Acordul cu Elveția privind lupta împotriva fraudei, întrucât furnizarea de către Liechtenstein a asistenței privind frauda în domeniul impozitării directe se va alinia, în consecință, la standardele europene. Acordul permite:

- asistența administrativă în caz de comportament fraudulos (în materie de documentație) care aduce atingere impozitelor directe, în aceleași condiții precum cea acordată între statele membre în temeiul legislației comunitare, permițând integrarea în acord, prin intermediul comitetului mixt, a viitoarelor reforme și evoluții ale nivelului de asistență din cadrul Comunității Europene,

- asistența pentru recuperare în caz de comportament fraudulos (în materie de documentație) care aduce atingere impozitelor directe, astfel cum este acordată între statele membre în temeiul legislației comunitare,

- cooperarea judiciară în caz de comportament fraudulos (în materie de documentație) care aduce atingere impozitelor directe, inclusiv sub formă de percheziții și confiscări, precum și de acces la informațiile bancare, care nu este prevăzută în prezent prin asocierea Principatului Liechtenstein la spațiul Schengen.

În ceea ce privește asistența legată de fundații și de alte forme de investiții care sunt controlate de un administrator și în cazul în care fondatorul și proprietarul efectiv ai fundației nu sunt înregistrați public, părțile contractate trebuie să își folosească toate capacitățile de informare și control pentru a da curs unei cereri de asistență sub forma unui schimb de informații. În conformitate cu articolul 11 alineatul (2), faptul că informațiile sunt deținute de un administrator nu afectează admisibilitatea cererii de asistență, ceea ce are drept consecință obținerea de către autoritățile fiscale ale părții contractante solicitate, dacă este necesar, a informațiilor necesare de la administrator care, în calitate de operator economic, are obligația de a coopera, astfel cum este prevăzut la articolul 19.

## 3. DISPOZIțIILE ACORDULUI

### 3.1. Dispoziții generale

- Articolele 1 și 2 – „Obiectiv” și „Domeniul de aplicare general”:

Articolele de mai sus definesc obiectul și domeniul de aplicare al acordului și se referă la asistența administrativă și la cooperarea judiciară pentru protecția intereselor financiare ale Comunităților și a intereselor financiare ale statelor membre.

În ceea ce privește domeniul de aplicare al acordului, articolul 2 alineatul (1) litera (a) acoperă orice fraudă și altă activitate ilegală, extinzându-se la toate infracțiunile fiscale (TVA și accize) și vamale, inclusiv contrabanda, corupția activă și pasivă și spălarea sumelor câștigate din activitățile menționate la articolul 2 alineatul (3). Procedurile de atribuire a contractelor sunt considerate ca fiind cele care conduc la încheierea „contractelor publice", conform Directivei 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii[12].

Articolul 2 alineatul (1) litera (b) se referă, de asemenea, la fraude și alte comportamente frauduloase privind toate impozitele directe (impozitele pe venit și pe capital). În cele din urmă, articolul 2 alineatul (1) litera (c) prevede asistența pentru recuperarea sumelor pierdute în urma activităților enumerate la articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b).

Asistența în domeniul spălării banilor, conform articolului 2 alineatul (3), se inspiră din Directiva 2005/60/CE privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului[13] și se referă, de asemenea, la obligațiile Principatului Liechtenstein, conform Acordului SEE, de a prelua acquis-ul comunitar în materie.

Principalele definiții relevante pentru domeniul de aplicare al acordului sunt prevăzute la articolul 2 alineatul (4). Aceste lucru este deosebit de important pentru definirea impozitelor directe la articolul 2 alineatul (4) litera (e), care vizează veniturile private și veniturile societăților, precum și pentru definirea comportamentului fraudulos care afectează impozitele directe la articolul 2 alineatul (4) litera (f), care nu prezintă numai o listă cu titlu ilustrativ a comportamentelor posibile care conduc la evaziune fiscală, ci definește, de asemenea, prezentarea de declarații fiscale incomplete drept comportament fraudulos.

- Articolul 3 – „Cazurile de importanță minoră":

Acest articol are drept scop evitarea necesității de a trata un număr excesiv de cereri de asistență privind chestiuni de importanță minoră.

- Articolul 4 – „Ordinea publică":

Acest articol indică motivele de ordine publică pertinente care pot fi invocate conform articolului 2 litera (b) din Convenția europeană privind asistența judiciară în materie penală a Consiliului Europei (Strasbourg 20.4.1959).

- Articolul 5 – „Comunicarea informațiilor":

---

[12] JO L 134, 30.4.2004, p. 114, încorporat în SEE prin Decizia nr. 68/2006 a Comitetului mixt al SEE din 2 iunie 2006 de modificare a anexei XVI (Achiziții) la Acordul SEE, JO L 245, 7.9.2006, p. 22.

[13] JO L 309, 25.11.2005, p. 15.

Acest articol se inspiră din Acordul cu Liechtenstein privind impozitarea economiilor. Articolul 5 alineatul (2) face distincție între informațiile referitoare la activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și servicii [litera (a)] și activitățile frauduloase privind impozitele directe [litera (b)], astfel încât să se respecte evoluția diferită a acquis-ului comunitar în aceste domenii. Ar trebui notat faptul că articolul 5 alineatul (2) litera (b) nu prevede acordul explicit al autorității competente care furnizează informațiile inițiale, ci opoziția explicită a autorității respective.

- Articolul 6 - „Confidențialitate”

Acest articol se referă la exigențele de confidențialitate aplicabile tratamentului cererilor de asistență de către partea căreia îi este adresată solicitarea.

### 3.2. Asistența administrativă

- Articolul 7 - „Raportul cu alte acorduri”

Acordul nu abrogă Protocolul 11 la Acordul SEE privind asistența reciprocă în materie vamală[14], care se va putea aplica în continuare, în special pentru aspectele vamale care depășesc domeniul de aplicare al acordului antifraudă și al Acordului cu Liechtenstein privind impozitarea economiilor.

- Articolul 8 - „Amploarea asistenței administrative”

Acest articol corespunde Convenției Napoli II, întrucât asistența administrativă este conformă, pe cât posibil, cu standardele Convenției Napoli II. Acest lucru implică utilizarea de informații în scopul acordului. Domeniul de aplicare al acordului antifraudă depășește domeniul de aplicare exclusiv vamal al convenției.

- Articolul 9 - „Normele de prescripție”

Acest articol se inspiră dintr-o dispoziție similară prevăzută la articolul 10 alineatul (2) din Acordul cu Liechtenstein privind impozitarea economiilor.

- Articolul 10 - „Competențele”

Acest articol corespunde Convenției Napoli II, întrucât dispozițiile acordului se vor aplica în limitele competențelor conferite de dreptul național fiecărei autorități în cauză, în cadrul procedurilor interne, și nici nu modifică, nici nu extind aceste competențe.

- Articolul 11 - „Limitele privind schimbul de informații”

Articolul 11 alineatul (1) se inspiră din articolul 8 din Directiva 77/799/CEE și, prin urmare, se limitează la activitățile frauduloase privind impozitele directe.

În timp ce respectă standardele Convenției Napoli II în domeniul asistenței administrative, articolul 11 alineatul (2) exclude secretul bancar sau participația deținută la capitalul unei persoane juridice (sau al altei structuri care poate avea

[14] JO L 1, 3.1.1994, p. 171.

calitatea de persoană) drept justificări pentru a refuza o cerere de asistență sub forma unui schimb de informații. Dispozițiile contradictorii existente, de exemplu în legislația internă din Liechtenstein, nu se aplică în scopul punerii în aplicare a acordului antifraudă. Prevalează dispozițiile articolului 11 alineatul (2).

De asemenea, dispoziția permite transmiterea mai departe a informațiilor pe care le deține deja o autoritate solicitată, conform prevederilor similare de la articolul 7 din Protocolul 11 la Acordul SEE.

Termenul „bancă" utilizat în acord – singur, în relație cu o „altă instituție financiară" sau chiar în asociere cu aspecte specifice cum ar fi „informații" sau „conturi" – se referă la „instituții de credit" și „instituții financiare", astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatele (1) și (5) din Directiva 2006/48/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de către instituția de credit[15].

- Articolul 12 - „Proporționalitatea"

Acest articol reflectă preocuparea menționată deja la articolul 3, dar în limitele asistenței administrative.

- Articolul 13 - „Serviciile centrale"

Acest articol este conform cu dispozițiile articolului 5 din Convenția Napoli II și răspunde directivei de negociere care vizează o identificare clară a autorităților competente la nivel central. Serviciile centrale abilitate să prelucreze cererile de asistență administrativă sunt desemnate de fiecare parte.

- Articolul 14 - „Cererile de informații"-, Articolul 15 - „Cererile de supraveghere"- și articolul 16 - „Notificarea și comunicarea prin poștă"

Aceste articole din acord sunt conforme cu dispozițiile articolelor 10, 11 și 13 din Convenția Napoli II.

Articolul 14 alineatul (4) reprezintă o inovație prin faptul că va permite introducerea de amânări privind răspunsul la cererile de asistență imediat ce va intra în vigoare legislația comunitară corespunzătoare care prevede astfel de amânări în rândul statelor membre.

Articolul 15 se referă la schimbul de mărfuri. Obiectul acestuia se limitează, prin urmare, la activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și servicii.

Articolul 16 alineatul (2) ia în considerare standardele precizate în Directiva 77/799/CE privind asistența reciprocă în domeniul impozitării directe. Articolul 16 alineatul (3) vizează garantarea faptului că beneficiarii de subvenții și contractanții cu Comunitățile având domiciliul în Liechtenstein pot fi contactați direct de instituția

[15] JO L 177, 30.6.2006, p. 1. Directiva 2006/48/CE este o reformulare a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de către instituțiile de credit (JO L 126, 26.5.2000, p. 1), care a fost inclusă în Acordul SEE prin Decizia nr. 15/2001 a Comitetului mixt al SEE din 28 februarie 2001 de modificare a anexei IX (Servicii financiare) la Acordul SEE, JO L 117, 26.4.2001, p. 13.

de atribuire şi pot răspunde cererilor de documente şi de informaţii adresate acestora de către instituţia respectivă în ceea ce priveşte subvenţiile şi contractele în cauză.

- Articolul 17 - „Cererile de anchete”- şi articolul 18- „Prezenţa agenţilor mandataţi de autoritatea părţii contractante solicitante”

Aceste articole sunt conforme cu dispoziţiile articolului 12 din Convenţia Napoli II. Două declaraţii comune, similare cu declaraţiile privind articolele corespunzătoare din Acordul antifraudă cu Elveţia, vor garanta o cerere adresată Principatului Liechtenstein la acelaşi nivel ca cea adresată Confederaţiei Elveţiene.

Articolul 18 acoperă posibilitatea ca agenţii mandataţi să fie prezenţi pe durata executării cererii de asistenţă şi să consulte documentele, să prezinte întrebări şi să propună măsuri de anchetă, pentru a contribui la eficacitatea asistenţei reciproce şi să aibă acces, după caz, la aceleaşi clădiri şi la aceleaşi documente şi informaţii ca agenţii autorităţii solicitate.

- Articolul 19 - „Datoria de colaborare”

Acest articol reprezintă un corolar al articolelor 17 şi 18 şi corespunde obligaţiilor similare pe care operatorii economici din statele membre le au faţă de anchetele conduse de autorităţile acestora. A doua teză se inspiră din principiile Directivei 77/799/CE.

- Articolul 20 – „Forma şi conţinutul cererilor de asistenţă”

Acest articol este conform cu dispoziţiile articolului 9 din Convenţia Napoli II.

- Articolul 21 - „Utilizarea informaţiilor”

Acest articol este similar cu articolul 11 din Protocolul 11 la Acordul SEE şi include o regulă de specialitate. Utilizarea informaţiilor nu se va face decât în scopul protecţiei intereselor financiare ale părţilor, conform articolului 2.

Acordul nu conţine dispoziţii privind asistenţa administrativă spontană sau agenţii detaşaţi. Această omisiune se datorează capacităţii administrative limitate a Principatului Liechtenstein.

- Articolul 22 – „Operaţiunile comune” şi articolul 23 – „Echipele mixte de anchetă specială”

Aceste articole sunt conforme cu conţinutul măsurilor similare cuprinse în Convenţia Napoli II. Acestea sunt întocmite astfel încât aplicarea măsurilor să rămână la latitudinea autorităţilor părţilor.

Articolul 22 alineatul (3) a fost introdus în legătură cu activităţile frauduloase privind impozitele directe şi se inspiră în mod specific din articolul 8b din Directiva 77/799/CE.

Articolul 23 alineatele (4)-(6) se inspiră din dispoziţia corespunzătoare din Convenţia Napoli II privind echipele mixte de anchetă specială.

- Articolul 24 - „Recuperarea”

Acest articol reia aspectele esențiale ale articolelor 6, 7, 9, 10 și 13 din Directiva 76/308/CEE. Trimiterea explicită la termenul german „Vollstreckungstitel” de la articolul 24 alineatul (2) permite evitarea oricărei incertitudini în privința calității actelor care pot fi executate prin asistența pentru recuperare.

În ceea ce privește activitățile frauduloase care aduc atingere impozitelor directe, o declarație comună clarifică faptul că asistența pentru recuperare nu se acordă decât în limitele domeniului de aplicare al acordului, stabilit la articolul 2, și că, prin urmare, autoritatea solicitantă nu ar trebui să omită furnizarea de informații necesare autorității solicitate, pentru a permite acesteia din urmă să verifice dacă asistența trebuie furnizată în temeiul acordului.

### 3.3. Asistența juridică reciprocă

- Articolul 25 - „Raportul cu alte acorduri”

Acest articol se bazează pe același principiu al complementarității instrumentelor internaționale precum articolul 1 din Convenția UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 26 - „Procedurile în cadrul cărora se acordă asistența”

Acest articol este conform cu dispozițiile articolului 49 din SIC și ale articolului 3 din Convenția UE privind asistența reciprocă. Articolul se concentrează acum asupra procedurilor prin care se acordă asistența judiciară, inclusiv în ceea ce privește faptele sau infracțiunile pentru care se poate face răspunzătoare o persoană juridică. Articolul 26 alineatul (2) a fost păstrat cu scopul de a extinde măsurile prevăzute în Convenția Consiliului Europei privind spălarea, urmărirea, sechestrarea și confiscarea bunurilor obținute prin săvârșirea unor infracțiuni (Strasbourg 8.11.1990) la infracțiunile cuprinse în Acordul antifraudă.

- Articolul 27 – „Transmiterea cererilor”

Transmiterea directă a cererilor este conformă cu articolul 6 din Convenția UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 28 - „Comunicarea prin poștă”

Acest articol este conform cu dispozițiile articolului 52 din SIC și ale articolului 5 din Convenția UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 29 - „Măsuri provizorii”

Acest articol corespunde articolului 24 din cel de-al doilea protocol adițional din 8 noiembrie 2001 la Convenția europeană a Consiliului Europei privind asistența reciprocă în materie penală (Strasbourg 20.4.1959). Alineatul (2) corespunde articolului 11 din Convenția privind spălarea, urmărirea, sechestrarea și confiscarea bunurilor obținute prin săvârșirea unor infracțiuni (Strasbourg 8.11.1990).

- Articolul 30 – „Prezența autorităților părții contractante solicitante”

Acest articol este conform cu articolul 4 din Convenția europeană a Consiliului Europei privind asistența reciprocă în materie penală (Strasbourg 20.4.1959). Datorită dimensiunii reduse a Principatului Liechtenstein, cererile pentru prezența autorităților străine pot fi refuzate în mod excepțional, în conformitate cu prevederile articolului 2 din cel de-al doilea protocol adițional la Convenția europeană a Consiliului Europei privind asistența reciprocă în materie penală (Strasbourg 20.4.1959). Articolul se inspiră, de asemenea, din articolul 12 alineatul (2) din Convenția Napoli II.

- Articolul 31 – „Percheziții și confiscări”

Cooperarea judiciară, inclusiv în materie de percheziții și confiscări, se acordă de asemenea pentru activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și servicii și activitățile frauduloase care aduc atingere impozitelor directe. Articolul 31 alineatul (1) litera (a) reproduce textul articolului 51 litera (a) din SIC. Datorită particularităților legislației din Liechtenstein, articolul 31 alineatul (2) este diferit de Acordul antifraudă cu Elveția. În timp ce articolul 31 alineatul (1) litera (a) se referă la infracțiunile fiscale administrative privind taxele vamale și accizele care fac obiectul unui apel în fața Tribunalului Penal Federal Elvețian conform condițiilor uniunii vamale stabilite între Elveția și Liechtenstein, articolul 31 alineatul (2) reprezintă un angajament asumat de Liechtenstein în vederea furnizării de asistență în materie de percheziții și confiscări, chiar și în cazurile de fraudă în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată, care reprezintă o infracțiune pur administrativă conform legislației Principatului Liechtenstein și care, fiind o infracțiune fiscală anchetată de autoritățile din Liechtenstein, nu poate da naștere la un recurs în fața unei instanțe competente, inter alia, în materie penală. Această dispoziție nu creează o obligație pentru celelalte părți contractante.

Articolul 31 alineatul (3) corespunde standardelor comunitare de luptă împotriva spălării banilor, conform Directivei 2005/60/CE.

- Articolul 32 – „Cererea de informații bancare și financiare”

Cererile de informații privind tranzacțiile bancare și cererile de monitorizare a tranzacțiilor bancare se pot referi, de asemenea, la activitățile frauduloase care aduc atingere impozitelor directe menționate în acord și vor fi tratate în conformitate cu standardele prevăzute în Protocolul la Convenția UE privind asistența reciprocă[16], precum și, dacă este necesar, cu nedivulgarea către persoana interesată a măsurilor de anchetă.

- Articolul 33 – „Livrările supravegheate”

Acest articol se inspiră din articolul 12 al Convenției UE privind asistența reciprocă, dar, întrucât se referă la schimbul de mărfuri, se limitează, în ceea ce privește obiectul, la activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și servicii.

- Articolul 34 – „Predarea în vederea confiscării sau returnării”

[16] JO C326, 21.11.2001, p. 1.

Acest articol se inspiră din articolul 8 al Convenției UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 35 – „Accelerarea asistenței reciproce”

Acest articol vizează evitarea procedurilor de cooperare excesiv de lungi. Textul este conform în totalitate cu articolul 4 alineatele (2), (3) și (4) din Convenția UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 36 – „Utilizarea elementelor doveditoare”

Acest articol este conform cu articolul 23 din Convenția UE privind asistența reciprocă.

- Articolul 37 – „Comunicarea spontană a elementelor doveditoare”

Acest articol se bazează pe articolul 7 din Convenția UE privind asistența reciprocă. Trimiterea suplimentară din acord la comunicarea spontană a elementelor doveditoare nu presupune nicio schimbare substanțială în raport cu legile existente, întrucât natura probatorie se va stabili, bineînțeles, prin procedura penală a statului care exercită urmărirea. Diferența dintre Liechtenstein și Elveția în ceea ce privește procedura penală a justificat neintroducerea în acest acord a unei dispoziții privind creanțele civile ca în Acordul antifraudă cu Elveția, din moment ce dispoziția respectivă a fost introdusă exclusiv în vederea remedierii unei situații specifice jurisprudenței elvețiene.

### 3.4. Dispoziții finale

- Articolul 38 – „Comitetul mixt” și articolul 39 - „Soluționarea litigiilor”

Acest articol instituie un comitet mixt pentru gestionarea acordului, ale cărui competențe sunt, în principal, de a permite evoluții viitoare în ceea ce privește standardele tehnice ale asistenței reciproce între statele membre, fie că este vorba de cele deja previzibile referitoare la amânările privind răspunsul la cereri [articolul 14 alineatul (4)], fie în cazul în care se adoptă o reformă a legislației comunitare și a Uniunii Europene, în special reformarea preconizată a Directivei 77/799/CEE [articolul 38 alineatul (5)]. Având în vedere eventualul impact al acestor competențe asupra suveranității părților, articolul 38 alineatul (5) conține o rezervă constituțională.

Întrucât este posibil ca adaptările să nu fie suficiente pentru a obține pe viitor standarde comunitare noi privind asistența reciprocă, comitetul mixt este invitat să facă recomandări în vederea revizuirii acordului pe ansamblu [articolul 38 alineatul (6)].

De asemenea, comitetul mixt are un rol în punerea în aplicare a dispozițiilor a căror practică poate determina buna funcționare a cooperării [declarațiile comune anexate la articolul 2 alineatul (4) litera (f) și la articolul 24], precum și soluționarea litigiilor (articolul 39).

- Articolul 40 – „Domeniul de aplicare teritorial”

Acest articol este conform cu dispozițiile standard în materie.

- Articolul 41 – „Intrarea în vigoare”

Acordul stipulează faptul că Secretarul General al Uniunii Europene acționează în calitate de depozitar.

- Articolul 42 – „Denunțarea”

Acest articol include posibilitățile de denunțare a acordului.

- Articolul 43 – „Aplicarea în timp”

Acest articol cuprinde dispozițiile diferențiate pentru aplicarea acordului în cazul cererilor privind activitățile ilegale comise după semnarea acordului, dar înaintea intrări în vigoare a acestuia.

Dacă aplicarea în timp pentru activitățile ilegale legate de schimbul de mărfuri și de servicii [litera (a)] este reglementată în același mod ca și dispoziția corespunzătoare din Acordul antifraudă cu Elveția, noul element de asistență pentru activitățile frauduloase care aduc atingere impozitelor directe [litera (b)] necesită o perioadă de tranziție mai îndelungată. Această perioadă de tranziție mai îndelungată a fost solicitată de Liechtenstein pentru a garanta o mai mare siguranță juridică în domeniul impozitelor directe.

- Articolul 44 – „Extinderea acordului la noile state membre ale UE”

Acest articol vizează facilitarea extinderii acordului la noile state membre.

Propunere de

**DECIZIE A CONSILIULUI**

**privind semnarea, în numele Comunității Europene,
Acordul de cooperare
între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și
Principatul Liechtenstein, pe de altă parte,
pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 280 coroborat cu articolul 300 alineatul (2) primul paragraf prima teză,

având în vedere propunerea Comisiei[17],

întrucât:

(1) În urma autorizării acordate de Consiliu la 7 noiembrie 2006, Comisia a negociat cu Principatul Liechtenstein, în numele Comunității și al statelor membre ale acesteia, un acord în vederea luptei împotriva fraudei și oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare publice, inclusiv în ceea ce privește resursele și cheltuielile, în special subvențiile și impozitele.

(2) Sub rezerva încheierii acestuia la o dată ulterioară, este de dorit semnarea acordului parafat la […].

DECIDE:

***Articol unic***

Sub rezerva încheierii acordului la o dată ulterioară, președintele Consiliului este autorizat să numească persoana împuternicită (persoanele împuternicite) să semneze, în numele Comunității Europene, Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Principatul Liechtenstein, pe de altă parte, pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora.

[17] JO C , , p. .

Adoptată la Bruxelles

*Pentru Consiliu*
*Preşedintele*

2008/0234 (CNS)

Propunere de

**DECIZIE A CONSILIULUI**

**privind încheierea, în numele Comunității Europene,
Acordul de cooperare
între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și
Principatul Liechtenstein, pe de altă parte,
pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere
intereselor financiare ale acestora**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 280 coroborat cu articolul 300 alineatul (2) primul paragraf prima teză și cu articolul 300 alineatul (3) primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei[18],

având în vedere avizul Parlamentului European[19],

întrucât:

(1) La 7 noiembrie 2006, Consiliul a autorizat Comisia să negocieze cu Principatul Liechtenstein un acord în vederea luptei împotriva fraudei și oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare publice, inclusiv în ceea ce privește resursele și cheltuielile, în special subvențiile și impozitele.

(2) Conform Deciziei […/…]/CE a Consiliului din […] și sub rezerva încheierii acestuia la o dată ulterioară, acordul a fost semnat în numele Comunității Europene la […].

(3) Acordul instituie un comitet mixt cu putere de decizie în anumite domenii și, prin urmare, trebuie precizat cine reprezintă Comunitatea în cadrul comitetului în cauză.

(4) Acordul trebuie să fie aprobat.

DECIDE:

*Articolul 1*

Se aprobă în numele Comunității Europene Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Principatul Liechtenstein, pe de altă

[18] JO C , , p. .
[19] JO C , , p. .

parte, pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora.

Textul acordului se anexează la prezenta decizie.

*Articolul 2*

Comisia reprezintă Comunitatea în cadrul comitetului mixt înființat în conformitate cu articolul 38 din acord.

Poziția care urmează să fie adoptată de Comunitate în cursul punerii în aplicare a acordului în ceea ce privește deciziile sau recomandările comitetului mixt se precizează de către Consiliu, la propunerea Comisiei. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată, cu excepția cazurilor în care este prevăzută o majoritate diferită în ceea ce privește subiectul discutat în cadrul comitetului mixt.

*Articolul 3*

Președintele Consiliului este autorizat prin prezenta decizie să desemneze persoana împuternicită să efectueze notificarea prevăzută la articolul 41 alineatul (2) din acord, în numele Comunității Europene[20].

*Articolul 4*

Prezenta decizie se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Adoptată la Bruxelles

*Pentru Consiliu*
*Președintele*

[20] Data intrării în vigoare a acordului va fi publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene de către Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene.

**ANEXĂ**

**Acordul de cooperare**
**între Comunitatea Europeană şi statele membre ale acesteia, pe de o parte, şi Principatul Liechtenstein, pe de altă parte,**
**pentru lupta împotriva fraudei şi oricărei alte activităţi ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora**

COMUNITATEA EUROPEANĂ,

REGATUL BELGIEI,

REPUBLICA BULGARIA,

REPUBLICA CEHĂ,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ESTONIA,

IRLANDA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,

REPUBLICA LETONIA,

REPUBLICA LITUANIA,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REPUBLICA UNGARĂ,

REPUBLICA MALTA,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA POLONĂ,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

ROMÂNIA,

REPUBLICA SLOVENIA,

REPUBLICA SLOVACĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDIEI,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ŞI AL IRLANDEI DE NORD, pe de o parte,

şi

PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN, pe de altă parte,

denumite în continuare „părţile”,

CONVIN SĂ ÎNCHEIE PREZENTUL ACORD:

# TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

*Articolul 1 - Obiectiv*

Obiectivul prezentului acord este extinderea asistenței administrative și a asistenței judiciare reciproce între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Principatul Liechtenstein, pe de altă parte, pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora, menționate la articolul 2.

*Articolul 2 – Domeniul de aplicare general*

1. Prezentul acord are aplicare în următoarele domenii:

   (a) prevenirea, depistarea, anchetarea, urmărirea și reprimarea administrativă și penală a fraudei și a oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare respective ale tuturor părților în ceea ce privește:

   – schimburile de mărfuri cu încălcarea legislației vamale și agricole;

   – schimburile cu încălcarea legislației privind impozitele indirecte, astfel cum sunt definite la alineatul (4) litera (c);

   – perceperea sau reținerea de fonduri – inclusiv utilizarea acestora în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial – provenind din bugetul părților sau din bugetele gestionate de acestea sau în numele acestora, cum ar fi subvențiile sau restituirile;

   – procedurile de atribuire a contractelor de către părți;

   (b) prevenirea, depistarea, anchetarea, urmărirea și reprimarea administrativă și penală a activităților ilegale care aduc atingere intereselor financiare respective ale statelor membre ale Comunităților Europene și ale Principatului Liechtenstein, prin comportament fraudulos care încalcă legislația privind impozitele directe;

   (c) confiscarea și recuperarea sumelor datorate sau primite în mod necuvenit ca urmare a activităților ilegale menționate la alineatul (1) literele (a) și (b).

2. Cooperarea în sensul titlurilor II (Asistența administrativă) și III (Asistența judiciară reciprocă) nu poate fi refuzată pentru unicul motiv că cererea se referă la o infracțiune pe care partea solicitată o califică drept infracțiune fiscală sau legislația părții solicitate nu cunoaște același tip de impozit, drept, taxă, cheltuieli, bonificație sau restituire sau nu conține același tip de reglementare sau aceeași calificare juridică a faptelor ca legislația părții solicitante.

3. Domeniul de aplicare al prezentului acord include spălarea sumelor câștigate din activitățile menționate la alineatul (1) litera (a) cu condiția ca spălarea să fie cuprinsă

în domeniul de aplicare al Directivei 2005/60/CE, încorporată în Acordul SEE prin Decizia nr. 87/2006 a Comitetului mixt al SEE din 7 iulie 2006 de modificare a anexei IX (Servicii financiare) la Acordul SEE, sau ca activitățile care constituie infracțiunea principală să fie pasibile, în temeiul legislației părții solicitante și a părții solicitate, de o pedeapsă care implică privarea de libertate sau o măsură de siguranță pentru o perioadă maximă de cel puțin șase luni.

4. În sensul prezentului acord:

(a) termenul „fraudă și orice altă activitate ilegală”, menționat la alineatul (1) litera (a) cuprinde, de asemenea, contrabanda, corupția și spălarea sumelor câștigate din activitățile menționate la alineatul (1) litera (a), sub rezerva alineatului (3);

(b) termenul „schimburi cu încălcarea legislației vamale și agricole”, menționat la alineatul (1) litera (a), se înțelege independent de circulația (plecarea, destinația sau tranzitul) sau nu a mărfurilor pe teritoriul celeilalte părți;

(c) termenul „impozite indirecte”, menționat la alineatul (1) litera (a), înseamnă taxele vamale, taxa pe valoarea adăugată, taxa specială de consum și accizele;

(d) termenul „schimburi cu încălcarea legislației privind impozitele directe”, menționat la alineatul (1) litera (a), se înțelege independent de circulația (plecarea, destinația sau tranzitul) sau nu a mărfurilor sau a serviciilor pe teritoriul celeilalte părți;

(e) termenul „impozite directe”, menționat la alineatul (1) litera (b), se referă la impozitele pe venit și pe capital, indiferent dacă venitul sau capitalul sunt de proveniență privată sau comercială și indiferent de modul în care sunt prelevate aceste impozite aplicate pe venitul total, pe capitalul total sau pe elementele de venit sau capital ale unei persoane fizice sau juridice, inclusiv impozitele pe profitul din vânzarea proprietăților mobile sau imobile, impozitele pe salariile plătite de întreprinderi, precum și impozitele pe plus-valoare;

(f) termenul „comportament fraudulos cu încălcarea legislației privind impozitele directe”, menționat la alineatul (1) litera (b), se referă la evaziunea fiscală în ceea ce privește impozitele directe comisă prin utilizarea intenționată de documente false, falsificate sau incorecte, inclusiv declarații fiscale incomplete prezentate de persoane fizice sau juridice și registre comerciale incorecte. Oricare dintre următoarele activități, comisă cu intenție, constituie „comportament fraudulos cu încălcarea legislației privind impozitele directe”:

(i) pregătirea, facilitarea pregătirii, semnarea sau înregistrarea unui document care:

– trebuie să fie înregistrat, conform legislației, pentru a atesta față de autoritățile fiscale valoarea venitului impozabil,

– servește ca bază de evaluare a impozitului, și

– este fals în ceea ce privește aspectele necesare evaluării impozitului;

(ii) ținerea unei duble evidențe contabile;

(iii) introducerea unor modificări sau indicații false sau întocmirea unor facturi sau documente false;

(iv) distrugerea registrelor sau a documentelor; sau

(v) ascunderea mărfurilor sau a oricăror surse de venit prin folosirea de documente false, falsificate sau incorecte, inclusiv declarații fiscale incomplete prezentate de persoane fizice sau juridice și registre comerciale incorecte.

*Articolul 3 Cazuri de importanță minoră*

1. Autoritatea părții solicitate poate să refuze o cerere de cooperare atunci când valoarea presupusă a taxelor neplătite sau în legătură cu care s-a comis o evaziune, sau a subvenției sau a restituirii utilizate în mod abuziv nu depășește 25 000 EUR sau, în ceea ce privește articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (a), în cazul în care valoarea presupusă a mărfurilor exportate sau importate fără autorizație nu depășește 100 000 EUR. Valoarea minimă a taxelor care nu au fost plătite sau a subvenției ori a restituirii utilizate în mod abuziv, sau valoarea minimă a mărfurilor menționate anterior poate consta în operațiuni independente al căror element generator se prelungește în timp și al căror impact financiar depășește nivelul pragului, în timp ce fiecare operațiune analizată în mod izolat se află sub nivelul pragului. Pragurile nu se aplică în situația în care, având în vedere circumstanțele sau identitatea celui acuzat, cazul este considerat extrem de grav de către partea solicitantă.

2. Autoritatea părții solicitate informează fără întârziere autoritatea părții solicitante cu privire la motivele care stau la baza refuzului cererii de cooperare.

*Articolul 4 Ordinea publică*

Cooperarea poate fi refuzată în cazul în care partea solicitată consideră că executarea cererii este de natură să aducă atingere suveranității, securității, ordinii publice sau altor interese esențiale ale sale.

*Articolul 5 Transmiterea informațiilor și a elementelor doveditoare*

1. Informațiile și elementele doveditoare transmise sau primite în temeiul prezentului acord, indiferent de forma acestora, se supun normelor de confidențialitate profesională și beneficiază de protecția acordată informațiilor analoge de dreptul intern al părții care le-a primit și de dispozițiile corespunzătoare aplicabile instituțiilor comunitare.

În special, astfel de informații și elemente doveditoare nu pot fi divulgate altor persoane decât cele care, în cadrul instituțiilor comunitare, al statelor membre și al Principatului Liechtenstein, sunt, prin funcția lor, îndreptățite să aibă acces la acestea, și nici nu pot fi folosite în scopuri care nu se încadrează în domeniul de

aplicare al prezentului acord. Persoanele în cauză folosesc informațiile și elementele doveditoare numai în aceste scopuri, cu excepția cazurilor în care utilizarea într-un scop diferit specificat este permisă în mod expres de autoritatea competentă a părții solicitate atunci când, în temeiul legislației părții respective, informațiile și elementele doveditoare ar putea, în condiții similare, să fie folosite în scopuri asemănătoare. Aceste persoane pot divulga informații în cadrul procedurilor sau al deciziilor judiciare înaintea instanțelor de judecată.

2. Informațiile și elementele doveditoare obținute de partea solicitantă în temeiul prezentului acord pot fi transmise oricărei părți în cazul în care partea respectivă realizează o anchetă pentru care cooperarea nu este exclusă sau atunci când există indicii concrete conform cărora partea în cauză ar putea conduce o astfel de anchetă în mod eficient.

   (a) În ceea ce privește asistența privind activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (a) și la articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (a), partea solicitantă informează partea solicitată cărei alte părți a prezentului acord îi vor fi transmise informațiile și în ce scop.

   (b) În ceea ce privește asistența privind activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (b) și la articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (b), partea solicitantă poate transmite informații și elemente doveditoare unei alte părți a prezentului acord în cazul în care partea solicitată care a furnizat informațiile nu s-a opus în mod expres unei astfel de situații în momentul furnizării informațiilor.

   Transmiterea informațiilor nu se poate realiza în alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul acord.

3. Comunicarea informațiilor și a elementelor doveditoare obținute în temeiul prezentului acord de la o parte la o alta sau la mai multe părți nu poate face obiectul unui recurs în statul solicitat inițial.

4. Orice parte căreia i se transmit informații sau elemente doveditoare conform alineatului (2) respectă restricțiile impuse de partea solicitată privind utilizarea informațiilor de către partea solicitantă căreia îi sunt transmise informațiile.

5. Transmiterea informațiilor și a elementelor doveditoare obținute în temeiul prezentului acord de către o parte către un stat terț face obiectul acordului părții de la care au provenit informațiile sau elementele doveditoare.

*Articolul 6 Confidențialitatea*

Partea solicitantă poate cere părții solicitate să garanteze că cererea și conținutul acesteia rămân confidențiale, cu excepția cazurilor în care acest lucru este incompatibil cu executarea cererii. În cazul în care partea solicitată nu se poate conforma cerințelor de confidențialitate, aceasta informează în avans autoritatea părții solicitante.

# Titlul II ASISTENȚA ADMINISTRATIVĂ

## Chapter 1 Dispoziții generale

*Articolul 7 Raportul cu alte acorduri*

Prezentul titlu nu aduce atingere

(a) în ceea ce privește asistența privind activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (a) și articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (a), dispozițiilor care se aplică asistenței juridice reciproce în materie penală sau obligațiilor mai generale în domeniul asistenței administrative sau dispozițiilor mai favorabile ale acordurilor de cooperare bilaterale sau multilaterale convenite între părți, în special protocolului 11 privind asistența reciprocă în materie vamală la Acordul SEE; și

(b) în ceea ce privește asistența privind activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (b) și articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (b), dispozițiilor care se aplică asistenței juridice reciproce în materie penală sau obligațiilor mai generale în domeniul asistenței administrative sau dispozițiilor mai favorabile ale acordurilor de cooperare bilaterale sau multilaterale convenite între părți, în special Acordului între Comunitatea Europeană și Principatul Liechtenstein care prevede măsuri echivalente celor stipulate în Directiva 2003/48/CE a Consiliului privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăților de dobânzi[21].

*Articolul 8 Amploarea asistenței administrative*

1. Părțile își furnizează între ele asistență reciprocă pentru combaterea activităților ilegale vizate în prezentul acord, în special în prevenirea și depistarea operațiunilor și a altor acte și omisiuni care contravin legislației în cauză și în desfășurarea de anchete legate de acestea.

2. Asistența prevăzută în prezentul titlu se aplică oricărei autorități administrative a părților care acționează conform articolului 2 și în cadrul exercitării competențelor de anchetă administrativă sau a competențelor de urmărire penală, inclusiv atunci când autoritățile în cauză își exercită competențele la cererea autorităților judiciare.

   În cazul în care o anchetă penală este efectuată de către o autoritate judiciară sau sub conducerea acesteia, autoritatea respectivă stabilește dacă cererile de asistență reciprocă sau de cooperare aferente sunt prezentate pe baza dispozițiilor aplicabile în domeniul asistenței judiciare reciproce în materie penală sau pe baza prezentului titlu.

[21] JO L 379, 24.12.2004, p. 84.

*Articolul 9 Normele de prescripție*

Atunci când stabilește dacă poate furniza informații sau altă asistență prevăzută la prezentul titlu ca răspuns la o cerere, partea solicitată aplică normele de prescripție aplicabile în temeiul legislației părții solicitante în locul normelor de prescripție ale părții solicitate.

*Articolul 10 Competențele*

Autoritățile părților aplică prezentul titlu în limitele competențelor conferite acestora pe baza dreptului lor intern. Nicio dispoziție a prezentului titlu nu poate fi interpretată ca o modificare a competențelor atribuite în temeiul dispozițiilor interne autorităților părților în sensul prezentului titlu.

Acestea procedează ca și când ar acționa în nume propriu sau la cererea unei alte autorități a aceleiași părți. În acest scop, acestea își exercită toate competențele juridice de care dispun în temeiul dreptului intern pentru a răspunde cererii.

*Articolul 11 Limitele privind schimbul de informații*

1. Asistența administrativă cu privire la activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (b) nu impune nicio obligație asupra unei părți de la care se solicită informații să efectueze anchete sau să comunice informații, în cazul în care este contrar legislației sau practicilor administrative ale părții respective ca autoritățile administrative competente ale acesteia să efectueze astfel de anchete sau să colecteze informațiile solicitate. În cazul unei asistențe de acest tip, furnizarea de informații poate fi refuzată atunci când acest lucru ar conduce la dezvăluirea unui secret comercial, industrial sau profesional sau a unui proces comercial sau a unor informații a căror dezvăluire contravine articolului 4, sau autoritatea competentă a unei părți poate refuza transmiterea informațiilor atunci când partea solicitantă, din motive de drept sau de fapt, se află în imposibilitatea de a furniza același tip de informații.

2. O parte nu poate respinge o cerere de asistență administrativă sub formă de schimb de informații pentru unicul motiv că informațiile sunt deținute de o bancă, o altă instituție financiară, un mandatar sau o persoană care acționează ca agent sau entitate fiduciară sau că cererea se referă la participația la capitalul unei persoane și nici atunci când informațiile sunt deja disponibile pentru propriile autorități administrative competente.

*Articolul 12 Proporționalitatea*

Autoritatea părții solicitate poate să refuze o cerere de cooperare atunci când rezultă în mod evident că:

(a) numărul și natura cererilor introduse de partea solicitantă în cursul unei perioade date impune asupra autorității părții solicitate sarcini administrative disproporționate;

(b) autoritatea părții solicitante nu a epuizat sursele obișnuite de informații pe care ar fi putut, în funcție de circumstanțe, să le utilizeze pentru a obține informațiile căutate fără a risca să compromită șansele de obținere a rezultatului dorit.

*Articolul 13 Serviciile centrale*

1. Fiecare parte desemnează unul sau mai multe servicii centrale abilitate să prelucreze cererile de asistență administrativă în temeiul prezentului titlu.

   Serviciile centrale fac apel la toate autoritățile administrative competente pentru executarea asistenței solicitate.

2. Serviciile centrale comunică direct între ele.

3. Activitățile serviciilor centrale nu exclud, în special în caz de urgență, cooperarea directă între alte autorități ale părților competente în domeniile de aplicare ale prezentului acord. Serviciile centrale sunt informate cu privire la orice acțiune care implică o astfel de cooperare directă.

4. Părțile comunică, în momentul notificării prevăzute la articolul 41 alineatul (2), care sunt autoritățile considerate a fi servicii centrale în scopul prezentului articol.

# Capitolul 2 Asistența la cerere

*Articolul 14 Cererile de informații*

1. La cererea autorității părții solicitante, autoritatea părții solicitate comunică acesteia, în limitele domeniului de aplicare al prezentului acord, toate informațiile aflate la dispoziția sa sau la dispoziția altor autorități ale aceleiași părți de natură să permită prevenirea, depistarea, urmărirea și pedepsirea activităților ilegale vizate în acord sau necesare pentru recuperarea unei creanțe. Autoritatea părții solicitate întreprinde orice cercetare administrativă necesară pentru a obține aceste informații.

2. Informațiile comunicate sunt însoțite de rapoarte și alte documente sau de copii ori extrase conforme ale acestor rapoarte și documente pe care se fundamentează informațiile comunicate și de care dispun autoritățile părții solicitate sau care au fost elaborate sau obținute pentru a răspunde cererii.

3. Prin acordul între autoritatea părții solicitante și autoritatea părții solicitate și conform instrucțiunilor detaliate ale acesteia din urmă, agenții abilitați în acest scop de către autoritatea părții solicitante pot avea acces la documentele și informațiile prevăzute la alineatul (1) aflate în posesia autorităților părții solicitate care se referă la activități ilegale precise care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului acord. Agenții sunt autorizați să facă copii după documentația respectivă.

4. Comitetul mixt înființat conform articolului 38 stabilește termenele în care autoritatea părții solicitate trebuie să confirme primirea unei cereri către autoritatea părții solicitante și, dacă este necesar, să notifice autoritatea părții solicitante cu

privire la omisiunile din cerere sau dacă întâmpină dificultăți în furnizarea informațiilor sau refuză să furnizeze informațiile.

*Articolul 15 Cererile de supraveghere*

La cererea autorității părții solicitante, autoritatea părții solicitate exercită, dacă este posibil, o supraveghere privind schimburile de mărfuri realizate cu încălcarea legislației prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a). Supravegherea poate să vizeze o persoană suspectată pe motive întemeiate de a fi participat în comiterea unor astfel de activități ilegale sau de a fi implicată în acte pregătitoare în vederea comiterii unor astfel de activități, precum și imobilele, mijloacele de transport și mărfurile asociate cu activitățile respective.

*Articolul 16 Notificarea și comunicarea prin poștă*

1. La cererea autorității părții solicitante, autoritatea părții solicitate comunică destinatarului sau se asigură că i se comunică, în conformitate cu dispozițiile interne ale părții solicitate, toate actele și deciziile provenite de la autoritățile competente ale părții solicitante care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului acord.

2. Cererile de notificare, care trebuie să menționeze subiectul actului sau al deciziei de comunicat, indică numele și adresa destinatarului, precum și orice alte informații de natură să faciliteze identificarea și sunt însoțite de o traducere în una dintre limbile oficiale ale părții solicitate sau într-o limbă acceptabilă pentru aceasta. Autoritatea solicitată informează imediat autoritatea solicitantă cu privire la răspunsul său la cererea de notificare și comunică destinatarului, în special, data notificării deciziei sau a actului.

3. Părțile pot trimite direct prin poștă acte de notificare și cereri de informații și de documente persoanelor care locuiesc pe teritoriul celeilalte părți. În cazul în care astfel de acte de notificare și cereri de informații sunt trimise operatorilor menționați la articolul 2 alineatul (1) litera (a) a treia și a patra liniuță, care locuiesc pe teritoriul celeilalte părți, aceste persoane pot să răspundă la ele și să furnizeze informațiile și documentele pertinente în forma prevăzută de normele și procedurile în temeiul cărora au fost acordate fondurile.

4. Nicio dispoziție a acordului nu poate fi interpretată ca anulând notificarea și comunicarea documentelor, de către una dintre părți, conform legislației acesteia.

*Articolul 17 Cererile de anchete*

1. La cererea părții solicitante, partea solicitată efectuează sau comandă efectuarea oricărei anchete utile privind operațiunile sau comportamentele care constituie activități ilegale vizate în prezentul acord sau care, pentru autoritatea solicitantă, ridică suspiciuni întemeiate potrivit cărora s-ar fi comis astfel de activități ilegale.

2. Partea solicitată recurge la orice mijloc de anchetă disponibil în cadrul sistemului său juridic ca și când ar acționa în nume propriu sau la cererea unei alte autorități interne, inclusiv prin intervenția sau cu autorizarea autorităților judiciare atunci când acest lucru este necesar.

Această dispoziție nu aduce atingere datoriei de colaborare a operatorilor economici în temeiul articolului 19.

Autoritatea părții solicitate comunică rezultatele anchetelor către autoritatea părții solicitante. Articolul 14 alineatul (2) se aplică *mutatis mutandis*.

3. Autoritatea părții solicitate extinde asistența la toate situațiile, obiectele și persoanele care prezintă o legătura aparentă cu obiectul cererii de asistență, fără ca o cerere suplimentară să fie necesară. În cazul unor incertitudini, autoritatea părții solicitate ia mai întâi legătura cu autoritatea părții solicitante.

*Articolul 18 Prezența agenților mandatați de către autoritatea părții solicitante*

1. De comun acord între autoritatea părții solicitante și autoritatea părții solicitate, agenții desemnați de autoritatea părții solicitante pot fi prezenți în cadrul anchetelor administrative menționate la articolul precedent. Prezența acestora nu necesită consimțământul persoanei sau al operatorului economic care face obiectul anchetei.

2. Agenții autorității părții solicitate asigură în orice moment desfășurarea anchetelor. Agenții autorității părții solicitante nu pot, din proprie inițiativă, să exercite competențele atribuite agenților autorității părții solicitate.

Cu toate acestea, agenții respectivi au acces la aceleași imobile și la aceleași documente ca agenții autorității părții solicitate, prin intermediul acestora din urmă și numai în scopurile anchetei în curs.

3. Autorizația poate fi însoțită de anumite condiții.

4. Informațiile aduse la cunoștința autorității părții solicitante nu pot fi folosite drept elemente doveditoare înainte ca transmiterea documentelor privind executarea să fi fost autorizată.

*Articolul 19 Datoria de colaborare*

Operatorii economici au obligația de a colabora în executarea cererii de asistență administrativă, oferind acces la imobilele acestora, la mijloacele de transport și la documentația acestora și furnizând toate informațiile pertinente. Partea solicitantă poate cere părții solicitate să asigure îndeplinirea acestei datorii în limitele stabilite de legislația internă a părții solicitate pentru anchetele de același tip care au fost efectuate de către autoritățile administrative în vederea garantării respectării legislației în cauză.

*Articolul 20 Forma și conținutul cererilor de asistență*

1. Cererile de asistență se formulează în scris. Acestea sunt însoțite de documente considerate utile pentru a răspunde la acestea.

În caz de urgență, se acceptă cereri orale, dar acestea trebuie să fie confirmate în scris în cel mai scurt timp posibil.

2. Cererile sunt însoțite de următoarele informații:

(a) autoritatea solicitantă;

(b) măsura solicitată;

(c) obiectul și motivul cererii;

(d) legislația, normele și alte dispoziții juridice în cauză;

(e) indicații cât mai precise și complete posibil privind persoanele fizice și juridice care fac obiectul anchetelor;

(f) un rezumat al faptelor pertinente și al anchetelor deja efectuate, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 16.

3. Cererile se formulează în una dintre limbile oficiale ale părții solicitate sau într-o limbă acceptabilă pentru aceasta.

4. Cererile incorecte sau incomplete pot fi corectate și completate. Măsurile necesare pentru a da curs cererii se pun în aplicare între timp.

5. Cererile adresate autorităților necompetente se transmit mai departe, fără întârziere, autorității competente.

*Articolul 21 Utilizarea informațiilor*

1. Informațiile obținute se utilizează exclusiv în scopul prezentului acord. Atunci când o parte solicită utilizarea unor astfel de informații în alte scopuri, aceasta trebuie să solicite acordul scris prealabil al autorității care le-a furnizat. Această utilizare se supune apoi restricțiilor impuse de autoritatea respectivă.

2. Alineatul (1) nu împiedică utilizarea informațiilor în cadrul acțiunilor judiciare sau administrative inițiate pentru nerespectarea legislației vizate de cererea de asistență administrativă în cazul în care ar fi disponibile aceleași mijloace de asistență pentru asemenea acțiuni. Autoritatea competentă a părții care a furnizat informațiile este informată fără întârziere cu privire la o astfel de utilizare.

3. Părțile pot să utilizeze, cu titlu de probă, în procesele-verbale, în rapoartele și depozițiile acestora, precum și în cursul procedurilor și al urmăririlor în instanțe, informațiile obținute și documentele consultate conform dispozițiilor prezentului acord.

# Capitolul 3 Formele speciale de cooperare

*Articolul 22 Operațiuni comune*

1. În cazul importurilor, al exporturilor și al tranziturilor de mărfuri, atunci când volumul tranzacțiilor și riscurile aferente în ceea ce privește taxele și subvențiile sunt

susceptibile să genereze pierderi importante pentru bugetul părților, acestea pot conveni asupra efectuării unor operațiuni transfrontaliere comune în vederea prevenirii și urmăririi activităților ilegale care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului acord.

2. Coordonarea și planificarea operațiunilor transfrontaliere sunt de competența serviciului central sau a unui oficiu desemnat de acesta.

3. Atunci când situația fiscală a uneia sau a mai multor persoane impozabile este de interes comun sau complementar pentru părți, acestea pot stabili de comun acord realizarea unor controale simultane, pe teritoriul acestora, în vederea schimbului informațiilor astfel obținute, ori de câte ori acestea par a fi mai eficiente decât controalele efectuate, individual, de către o singură parte.

*Articolul 23 Echipele mixte de anchetă specială*

1. Autoritățile mai multor părți pot, printr-un acord comun, să creeze o echipă comună de anchetă specială aflată pe teritoriul uneia dintre părți.

2. Echipa comună efectuează anchete dificile care implică mobilizarea unor mijloace importante și coordonează acțiunile comune.

3. Participarea în cadrul unei astfel de echipe nu conferă reprezentanților autorităților părților participante puterea de a interveni pe teritoriul părții în care se desfășoară anchetele.

4. În cazul în care agenții unei părți se angajează în activități pe teritoriul unei alte părți și cauzează prejudicii în urma activităților lor, partea pe teritoriul căreia au fost cauzate prejudiciile își asumă repararea prejudiciilor, conform legislației sale naționale, ca și când ar fi fost cauzate de propriii săi agenți. Partea respectivă va fi despăgubită integral de partea ai cărei ofițeri au cauzat prejudiciile, pentru sumele pe care le-a plătit victimelor sau altor persoane sau instituții îndreptățite.

5. Fără a aduce atingere exercitării drepturilor sale față de terți și obligației de reparare a prejudiciilor în conformitate cu alineatul (4) a doua teză, fiecare dintre părți renunță, în cazul menționat la alineatul (4) prima teză, să reclame din partea celeilalte părți rambursarea valorii prejudiciilor pe care le-a suferit.

6. În cursul operațiunii, agenții aflați în misiune pe teritoriul unei alte părți sunt asimilați agenților statului respectiv în ceea ce privește infracțiunile comise de aceștia sau împotriva acestora.

# Capitolul 4 Recuperarea

*Articolul 24 Recuperarea*

1. La cererea părții solicitante, partea solicitată începe acțiunea de recuperare a creanțelor care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului acord ca și când ar fi creanțe proprii.

2. Cererea de recuperare a unei creanțe trebuie să fie însoțită de un exemplar oficial sau de o copie certificată a actului care permite executarea („Vollstreckungstitel”), emis de partea solicitantă și, după caz, de originalul sau de copia certificată a altor documente necesare recuperării.

3. Partea solicitată ia măsurile de precauție pentru a garanta recuperarea unei creanțe.

4. Autoritatea părții solicitate transferă autorității părții solicitante suma creanței pe care a recuperat-o. În acord cu partea solicitantă, aceasta poate să deducă un procent corespunzător cheltuielilor administrative pe care le-a suportat.

5. Fără a aduce atingere alineatului (1), creanțele de recuperat nu beneficiază neapărat de privilegiile creanțelor analoge apărute la partea solicitată.

# Titlul III ASISTENȚA JUDICIARĂ RECIPROCĂ

*Articolul 25 Raportul cu alte acorduri*

1. Dispozițiile acestui titlu vizează să completeze Convenția europeană privind asistența reciprocă în materie penală din 20 aprilie 1959, precum și Convenția privind spălarea, urmărirea, sechestrarea și confiscarea bunurilor obținute prin săvârșirea unor infracțiuni din 8 noiembrie 1990, și să faciliteze aplicarea acestora între părți.

2. Dispozițiile mai favorabile care decurg din acordurile bilaterale și multilaterale între părți nu sunt afectate.

*Articolul 26 Procedurile în cadrul cărora se acordă asistența judiciară*

1. Asistența judiciară reciprocă se acordă, de asemenea, în una dintre următoarele situații:

   (a) în procedurile pentru fapte care sunt pasibile de pedeapsă conform dreptului național al uneia dintre cele două părți, sau al ambelor părți, constituind încălcări ale normelor de drept, urmărite de autoritățile administrative a căror decizie poate conduce la inițierea unei acțiuni în fața unei instanțe competente, în special, în materie penală;

   (b) în acțiuni civile asociate cu acțiuni penale, atât timp cât instanța nu a luat încă o decizie finală privind acțiunea penală;

   (c) pentru fapte sau infracțiuni de care se poate face responsabilă o persoană juridică din partea solicitantă.

2. Asistența se acordă, de asemenea, în scopul investigațiilor și al procedurilor care vizează sechestrarea și confiscarea instrumentelor și a produselor unor astfel de infracțiuni.

*Articolul 27 Transmiterea cererilor*

1. Cererile formulate în temeiul prezentului titlu sunt prezentate de autoritatea părții solicitante fie prin intermediul unei autorități centrale competente a părții solicitate, fie direct autorității părții abilitate să execute cererea părții solicitante. Autoritatea părții solicitante și, după caz, autoritatea părții solicitate trimit autorității centrale în cauză o copie a cererii, în vederea informării.

2. Toate documentele privind cererea sau executarea acesteia pot fi transmise pe aceeași cale. Acestea, sau cel puțin o copie a acestora, se trimit direct autorității părții solicitante.

3. În cazul în care autoritatea părții care primește cererea nu are competența de a autoriza asistența, aceasta o transmite mai departe, fără întârziere, autorității competente.

4. Cererile incorecte sau incomplete sunt acceptate în măsura în care conțin elementele esențiale pentru a fi satisfăcute, fără a aduce atingere regularizării lor ulterioare de către autoritatea părții solicitante. Autoritatea părții solicitate informează de îndată autoritatea părții solicitante în privința incorectitudinilor și îi acordă un termen pentru regularizarea acestora.

   Autoritatea părții solicitate transmite de îndată autorității părții solicitante orice altă indicație de natură să îi permită acesteia din urmă să își completeze cererea sau să o extindă la alte măsuri.

5. În momentul efectuării notificării prevăzute la articolul 41 alineatul (2), părțile precizează care sunt autoritățile centrale competente în sensul prezentului articol.

*Articolul 28 Comunicarea prin poștă*

1. De regulă, părțile trimit documentele procedurale direct prin poștă persoanelor care se află pe teritoriul celeilalte părți, în cadrul procedurilor privind activitățile ilegale vizate în prezentul acord.

2. În cazul în care autoritatea părții care a eliberat documentele cunoaște sau are motive să considere că destinatarul nu cunoaște decât o altă limbă, documentele, sau cel puțin pasajele cele mai importante ale acestora, trebuie să fie însoțite de o traducere în limba respectivă.

3. Autoritatea părții expeditoare avertizează destinatarul că nicio măsură de constrângere sau de sancțiune nu va putea fi executată direct de către aceasta pe teritoriul celeilalte părți.

4. Toate documentele de procedură sunt însoțite de un raport care indică faptul că destinatarul poate obține din partea autorității identificate în raport informații cu privire la drepturile și obligațiile sale privind documentele.

*Articolul 29 Măsuri provizorii*

1. În limitele dreptului său intern și ale competențelor respective și la cererea autorității părții solicitante, autoritatea competentă a părții solicitate ordonă măsurile provizorii necesare în vederea menținerii situației existente, protecției intereselor juridice amenințate sau păstrării mijloacelor de probă, în cazul în care cererea de asistență reciprocă nu pare vădit inadmisibilă.

2. Înghețarea și confiscarea preventivă sunt ordonate în raport cu instrumentele, mărfurile și produsele provenite din infracțiunile pentru care se solicită asistența. În cazul în care câștigurile provenite dintr-o infracțiune nu mai există, parțial sau în totalitate, sunt ordonate aceleași măsuri în raport cu bunurile care se află pe teritoriul părții solicitate și care corespund valorii câștigurilor în cauză.

*Articolul 30 Prezența autorităților părții solicitante*

1. Partea solicitată autorizează, la cererea părții solicitante, reprezentanții autorităților acesteia din urmă să asiste la executarea cererii de asistență judiciară reciprocă. Prezența acestora nu necesită consimțământul persoanei care face obiectul măsurii.

   Cererile pentru prezența acestor reprezentanți nu sunt refuzate în cazul în care prezența este de natură să asigure că executarea cererii de asistență va răspunde mai bine nevoilor părții solicitante și, prin urmare, este de natură să evite necesitatea unor cereri de asistență suplimentare.

   Autorizația poate fi însoțită de anumite condiții.

2. Persoanele prezente au acces la aceleași imobile și la aceleași documente ca reprezentanții părții solicitate, prin intermediul acestora și numai în scopurile executării cererii de asistență judiciară reciprocă. În special, acestea pot fi autorizate să adreseze sau să propună întrebări și să sugereze măsuri de anchetă.

3. Prezența acestora nu poate avea drept consecință divulgarea faptelor către alte persoane decât cele autorizate, în temeiul alineatelor anterioare, cu încălcarea confidențialității judiciare sau a drepturilor persoanei în cauză. Informațiile aduse la cunoștința autorității părții solicitante nu pot fi folosite ca mijloc de probă înainte ca decizia privind transmiterea documentelor referitoare la executare să fi dobândit autoritate de lucru judecat.

*Articolul 31 Percheziții și confiscări*

1. Părțile nu pot subordona admisibilitatea cererilor de percheziții și confiscări altor condiții decât următoarele:

   (a) fapta care a generat cererile se pedepsește conform legislației ambelor părți cu o sancțiune privativă de libertate sau o măsură de siguranță pentru o perioadă maximă de cel puțin șase luni, sau se pedepsește conform legislației uneia dintre cele două părți cu o sancțiune echivalentă și conform legislației celeilalte părți cu titlu de infracțiune a regulilor de drept urmărită de autoritățile administrative, a căror decizie poate da naștere la un recurs în fața unei instanțe competente, în special, în materie penală;

   (b) executarea cererilor este compatibilă cu dreptul părții solicitate.

2. Cererile în scopul acțiunilor de percheziție și confiscare pentru faptele care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 2 alineatul (1) litera (a) sunt executate, de asemenea, de Liechtenstein atunci când fapta care dă naștere cererii se pedepsește conform dreptului din Liechtenstein ca fiind evaziune fiscală, iar partea solicitantă execută deopotrivă aceste cereri pentru același tip de faptă.

3. Cererile în scopul acțiunilor de percheziție și confiscare pentru faptele de spălare a banilor menționate la articolul 2 alineatul (3) sunt admisibile de asemenea, cu condiția ca activitățile care constituie infracțiunea principală să fie pasibile, în temeiul legislației ambelor părți, de o sancțiune privativă de libertate sau o măsură de siguranță pentru o perioadă maximă de cel puțin șase luni.

*Articolul 32 Cererile de informații bancare și financiare*

1. În cazul în care sunt îndeplinite condițiile articolului 31, partea solicitată execută cererile de asistență privind obținerea și transmiterea informațiilor bancare și financiare, inclusiv:

   (a) identificarea conturilor bancare deschise la băncile stabilite pe teritoriul său, precum și informații privind aceste conturi, la care persoanele care fac obiectul anchetei sunt titulare sau mandatate sau asupra cărora dețin controlul efectiv;

   (b) identificarea tranzacțiilor și operațiunilor bancare, precum și informații privind aceste operațiuni, realizate dinspre, înspre sau prin unul sau mai multe conturi bancare sau de către persoane determinate într-o perioadă specificată.

2. În măsura a ceea ce este autorizat în temeiul dreptului său de procedură penală pentru cazuri interne similare, partea solicitată poate ordona supravegherea operațiunilor bancare realizate dinspre, înspre sau prin unul sau mai multe conturi bancare sau de către persoane determinate într-o perioadă specificată, precum și comunicarea rezultatelor către partea solicitantă. Decizia privind urmărirea tranzacțiilor și comunicarea rezultatelor este luată, în fiecare caz în parte, de autoritățile competente ale părții solicitate și trebuie să fie conformă cu legislația națională a părții respective. Modalitățile practice de urmărire fac obiectul unui acord între autoritățile competente ale părții solicitante și cele ale părții solicitate.

3. Fiecare parte ia măsurile necesare pentru a garanta că instituțiile financiare nu dezvăluie clientului în cauză sau altor terți faptul că se execută măsuri la cererea părții solicitante sau că o anchetă este în curs, pentru o perioadă atât de îndelungată cât este necesar pentru a nu compromite rezultatele.

4. Autoritatea părții care eliberează cererea:

   (a) indică motivele pentru care consideră că informațiile solicitate pot fi fundamentale pentru ancheta privind infracțiunea;

   (b) precizează motivele pe baza cărora presupune că băncile situate pe teritoriul părții solicitate dețin conturile în cauză și indică, în măsura în care dispune de indicii, care sunt băncile care ar putea fi implicate;

   (c) comunică orice informație de natură să faciliteze executarea cererii.

5. O parte nu poate invoca secretul bancar drept motiv pentru respingerea oricărei cooperări privind o cerere de asistență judiciară reciprocă provenită de la o altă parte.

*Articolul 33 Livrările supravegheate*

1. În ceea ce privește asistența cu privire la articolul 2 alineatul (1) litera (a) și articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (a), autoritatea competentă a părții solicitate se angajează să garanteze că, la cererea autorității părții solicitante, livrările supravegheate sunt autorizate pe teritoriul său în cadrul anchetelor penale privind infracțiunile susceptibile de extrădare.

2. Decizia de a recurge la livrări supravegheate este luată în fiecare caz în parte de către autoritățile competente ale părții solicitate, ținând cont de legislația națională a acesteia.

3. Livrările supravegheate se derulează în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația părții solicitate. Dreptul de a acționa, de a conduce și de a supraveghea operațiunile aparține autorităților competente ale părții respective.

*Articolul 34 Predarea în vederea confiscării sau a returnării*

1. La cererea părții solicitante și fără a aduce atingere drepturilor terților de bună credință, partea solicitată poate pune la dispoziția părții solicitante obiecte, documente, fonduri sau alte valori, în vederea returnării acestora deținătorilor de drept. Partea solicitată nu poate să refuze predarea fondurilor pentru unicul motiv că acestea corespund unei datorii cu caracter fiscal sau vamal.

2. Partea solicitată poate să renunțe la returnarea obiectelor, a documentelor, a fondurilor sau a altor valori fie înaintea, fie după predarea acestora părții solicitante, în cazul în care restituirea acestor obiecte, documente, fonduri sau alte valori către deținătorul de drept poate fi astfel facilitată. Drepturile terților de bună credință nu sunt afectate.

3. În eventualitatea unei renunțări înaintea predării către partea solicitantă a obiectelor, a documentelor, a fondurilor sau a altor valori, partea solicitată nu exercită niciun drept de garanție sau alt drept de recurs care decurge din legislația fiscală sau vamală cu privire la articolele respective. O renunțare conform alineatului (2) nu aduce atingere dreptului părții solicitate de a percepe din partea proprietarului legitim taxe sau drepturi.

*Articolul 35 Accelerarea asistenței*

1. Autoritatea părții solicitate execută cererea de asistență judiciară reciprocă cât mai repede posibil, ținând cont în totalitate de termenele limită procedurale și de alte termene indicate de autoritatea părții solicitante. Partea respectivă explică motivele termenelor în cauză.

2. În cazul în care cererea nu poate fi executată sau nu poate fi executată integral conform exigențelor stabilite de autoritatea părții solicitante, autoritatea părții solicitate informează de îndată autoritatea părții solicitante și precizează condițiile în care cererea ar putea fi executată. Cele două autorități pot ulterior să convină asupra acțiunii de urmat în privința cererii, după caz, subordonând acțiunea respectivă respectării condițiilor aplicabile.

   În cazul în care este previzibil că termenul limită stabilit de autoritatea părții solicitante pentru executarea cererii nu va putea fi respectat și dacă motivele menționate la alineatul (1) a doua teză arată în mod concret faptul că orice întârziere va împiedica în mod substanțial procedurile efectuate de autoritatea respectivă, autoritatea părții solicitate comunică de îndată timpul estimat necesar pentru executarea cererii. Autoritatea părții solicitante precizează fără întârziere dacă

cererea este totuși menținută. Cele două autorități pot ulterior să convină asupra acțiunii de urmat în privința cererii.

*Articolul 36 Utilizarea informațiilor și a elementelor doveditoare*

Informațiile și elementele doveditoare transmise în cadrul procedurii de asistență pot fi utilizate, în afară de scopurile procedurii pentru care a fost furnizată asistența, în următoarele scopuri:

(a) într-o procedură penală desfășurată în partea solicitantă îndreptată împotriva altor persoane care au participat la comiterea infracțiunii pentru care s-a acordat asistența, cu condiția ca asistența reciprocă să fi fost posibilă, de asemenea, cu privire la aceste alte persoane. În acest caz, partea solicitantă informează partea solicitată în privința unei astfel de utilizări;

(b) atunci când faptele care se află la originea cererii constituie o altă infracțiune pentru care asistența ar trebui acordată deopotrivă;

(c) în procedurile care vizează confiscarea instrumentelor și a câștigurilor provenite din infracțiunile pentru care ar trebui acordată asistența și în procedurile pentru despăgubiri derivate din faptele pentru care a fost acordată asistența.

*Articolul 37 Comunicarea spontană*

1. În limitele dreptului lor intern și ale competențelor lor, autoritățile judiciare ale unei părți pot să comunice spontan autorităților judiciare ale unei alte părți informații și elemente doveditoare privind activitățile ilegale cuprinse în prezentul acord, atunci când consideră că astfel de informații și elemente doveditoare ar putea fi utile pentru autoritatea părții destinatare în inițierea și realizarea anchetelor sau a procedurilor, sau când astfel de informații ar putea determina autoritatea respectivă să prezinte o cerere de asistență judiciară reciprocă.

2. Autoritatea părții care comunică informațiile poate, în conformitate cu dreptul intern al acesteia, să impună condiții în ceea ce privește utilizarea informațiilor respective de către autoritatea părții destinatare.

3. Toate autoritățile părților sunt obligate să respecte aceste condiții.

# TITLE IV DISPOZIȚII FINALE

*Articolul 38 Comitetul mixt*

1. Se instituie un comitet mixt, format din reprezentanții părților, care răspunde de buna aplicare a prezentului acord. În acest scop, acesta formulează recomandări și ia decizii în cazurile prevăzute în acord. Acesta se pronunță de comun acord.

2. Comitetul mixt adoptă regulamentul de procedură, care conține, printre alte dispoziții, modalitățile de convocare a reuniunilor, desemnarea președintelui și definirea mandatului atribuit acestuia.

3. Comitetul mixt se reunește în funcție de necesități și cel puțin o dată pe an. Fiecare parte poate cere convocarea unei reuniuni.

4. Comitetul mixt poate decide constituirea unor grupuri de lucru sau de experți care să îl asiste în realizarea sarcinilor.

5. Comitetul mixt poate lua decizii privind adaptările tehnice legate de viitoarele evoluții în materie de asistență administrativă reciprocă în măsura în care s-a stabilit între statele membre ale Uniunii Europene ca acestea să fie incluse în legislația Comunității Europene sau într-un act juridic al Uniunii Europene. În cazul în care o astfel de decizie poate fi obligatorie pentru una dintre părți numai în urma îndeplinirii cerințelor sale constituționale, decizia intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data ultimei notificări privind îndeplinirea cerințelor constituționale, în cazul în care comitetul mixt nu decide altfel.

6. Atunci când o parte dorește revizuirea acordului, aceasta înaintează o propunere comitetului mixt prin care formulează recomandări, în special în vederea începerii negocierilor.

*Articolul 39 Soluționarea litigiilor*

1. Fiecare parte poate să prezinte comitetului mixt un litigiu referitor la interpretarea sau aplicarea prezentului acord, în special în cazul în care consideră că o altă parte nu dă curs în mod repetat cererilor de cooperare care i-au fost adresate.

2. Comitetul mixt depune eforturi în vederea soluționării litigiului în cel mai scurt timp posibil. Comitetului mixt îi sunt furnizate toate elementele informative care să îi permită o examinare aprofundată a situației în vederea găsirii unei soluții acceptabile. În acest scop, comitetul mixt examinează toate posibilitățile de menținere a bunei funcționări a prezentului acord.

*Articolul 40 Domeniul de aplicare teritorial*

Prezentul acord se aplică în Principatul Liechtenstein și în teritoriile în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene, în conformitate cu cerințele prevăzute în tratat.

*Articolul 41 Intrarea în vigoare*

1. Prezentul acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată.

2. Acordul este ratificat sau aprobat de către părți în conformitate cu procedurile lor proprii. Acesta intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data ultimei notificări a instrumentelor de ratificare sau de aprobare.

3. Notificările sunt trimise Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene, care este depozitarul prezentului acord.

4. Până la intrarea în vigoare a prezentului acord, fiecare parte are posibilitatea, în momentul notificării menționate la alineatul (2) sau în orice alt moment ulterior, să declare că acordul este aplicabil, în ceea ce o privește, în raporturile sale cu orice altă parte care a făcut aceeași declarație. Astfel de declarații produc efecte după nouăzeci de zile de la data primirii notificării.

*Articolul 42 Denunțarea*

Comunitatea Europeană sau Principatul Liechtenstein pot să denunțe prezentul acord comunicându-și decizia celeilalte părți. Denunțarea produce efecte după șase luni de la data primirii notificării de denunțare.

*Articolul 43 Aplicarea în timp*

Dispozițiile prezentului acord sunt aplicabile pentru cererile:

(a) cu privire la activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (a) și articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (a), privind activitățile ilegale comise după cel puțin șase luni de la semnarea acestuia; și

(b) cu privire la activitățile menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (b) și articolul 2 alineatul (1) litera (c) coroborat cu articolul 2 alineatul (1) litera (b), privind activitățile ilegale comise după cel puțin un an de la semnarea acestuia.

*Articolul 44 Extinderea acordului la noile state membre ale UE*

1. Orice stat care devine stat membru al Uniunii Europene poate, prin notificare scrisă către părți, să devină parte la prezentul acord.

2. Textul acordului în limba noului stat membru aderent, stabilit de Consiliul Uniunii Europene, va fi autentificat pe baza unui schimb de scrisori între Comunitatea Europeană și Principatul Liechtenstein. Textul se consideră autentic în sensul articolului 45.

3. Prezentul acord intră în vigoare cu privire la orice nou stat membru al Uniunii Europene care aderă la acord după nouăzeci de zile de la primirea instrumentului de

aderare sau la data intrării în vigoare a prezentului acord în cazul în care acesta nu era încă intrat în vigoare în momentul expirării perioadei de nouăzeci de zile.

4. În cazul în care prezentul acord nu este încă intrat în vigoare atunci când noul stat aderent notifică instrumentul său de aderare, se aplică articolul 41 alineatul (4).

*Articolul 45 Texte autentice*

Prezentul acord este redactat în dublu exemplar în limbile bulgară, cehă, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, irlandeză, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, poloneză, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.

Urmează semnăturile

# Declarațiile comune ale părților:

*Declarația comună a părților privind articolul 17 alineatul (2)*

Părțile recunosc că la articolul 17 alineatul (2) din acord termenul „mijloace de anchetă” include interogarea persoanelor, percheziționarea imobilelor și a mijloacelor de transport, copierea documentelor, cererea de informații și confiscarea obiectelor, a documentelor și a valorilor.

*Declarația comună a părților privind articolul 18 alineatul (2)*

Părțile recunosc că al doilea paragraf de la articolul 18 alineatul (2) din acord se referă, de asemenea, la faptul că persoanele prezente pot, în special, să fie autorizate să adreseze întrebări sau să propună măsuri de anchetă.

*Declarația comună a părților privind articolul 24*

Părțile recunosc că autoritățile părții solicitante vor confirma faptul că cererea acestora se referă la o creanță care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului acord. Normele referitoare la această confirmare sau la asistența pentru recuperare vor fi adoptate de comitetul mixt, astfel cum este menționat la articolul 38.

*Declarația comună a părților privind articolul 31 alineatul (2)*

Părțile iau notă de faptul că, în legislația Principatului Liechtenstein, prin „evaziune fiscală” se înțelege evaziune fiscală în temeiul articolului 75 din legea din Liechtenstein din 16 iunie 2000 privind taxa pe valoarea adăugată.

*Declarația comună a părților privind articolul 38 alineatul (5)*

Părțile recunosc faptul că o parte poate să prezinte comitetului mixt informații pertinente privind evoluția în ceea ce privește cooperarea cu țările terțe pentru a combate și mai mult frauda și alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare publice, informații pe care comitetul mixt poate apoi să le ia în considerare pentru ameliorarea bunei funcționări a cooperării între părți.

# Alte declarații:

*Declarația Principatului Liechtenstein privind articolul 11 alineatul (2)*

Depășind domeniul de aplicare al prezentului acord, Principatul Liechtenstein își declară disponibilitatea de a negocia acorduri bilaterale vaste cu statele membre ale Comunității Europene care doresc acest lucru, pentru eliminarea dublei impozitări, prin integrarea standardului OCDE privind schimbul de informații menționat la articolul 26 din modelul de convenție fiscală privind venitul și capitalul, aprobat de Comitetul pentru probleme fiscale al OCDE la 1 iunie 2004.

# FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

## 1. DENUMIREA PROPUNERII:

Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Principatul Liechtenstein, pe de altă parte, pentru lupta împotriva fraudei și oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale acestora.

## 2. CADRUL ABM / ABB

Domeniul (domeniile) de politică în cauză și activitatea (activitățile) asociată (asociate):

Titlul 24 — Lupta împotriva fraudei, și

Titlul 14 — Impozitarea și uniunea vamală.

## 3. LINII BUGETARE

### 3.1. Linii bugetare [linii operaționale și linii conexe de asistență tehnică și administrativă (fostele linii BA)], inclusiv titlurile acestora:

### 3.2. Durata acțiunii și a implicațiilor financiare:

Începând cu data ratificării de către Comunitatea Europeană, toate statele membre și Principatul Liechtenstein.

### 3.3. Caracteristici bugetare:

Nu se aplică

## 4. SINTEZA RESURSELOR

### 4.1. Resurse financiare

*4.1.1. Sinteza creditelor de angajament (CA) și a creditelor de plată (CP)*

Nu se aplică

*4.1.2. Compatibilitatea cu programarea financiară*

☑ Propunerea este compatibilă cu programarea financiară existentă.

☐ Propunerea va conduce la reprogramarea rubricii respective din perspectivele financiare.

☐ Propunerea poate necesita aplicarea dispozițiilor Acordului interinstituțional (referitoare la instrumentul de flexibilitate sau la revizuirea perspectivelor financiare).

*4.1.3. Implicațiile financiare asupra veniturilor*

☑ Propunerea nu are implicații financiare asupra veniturilor

☐ Propunerea are implicații financiare – efectul asupra veniturilor este următorul:

### 4.2. Resurse umane în echivalent normă întreagă (ENI) – (inclusiv funcționari, personal temporar și extern) – a se vedea detaliile de la punctul 8.2.1.

| **Necesar anual** | Anul n | n + 1 | n + 2 | n + 3 | n + 4 | n + 5 și urm. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Numărul total al resurselor umane | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 |

## 5. CARACTERISTICI ȘI OBIECTIVE

### 5.1. Rezultatul care trebuie obținut pe termen scurt sau lung

Nu trebuie obținut niciun rezultat specific pe termen scurt sau lung.

### 5.2. Valoarea adăugată a implicării comunitare, compatibilitatea propunerii cu alte instrumente financiare și eventuala sinergie

Valoarea adăugată a Comunității constă în furnizarea unui temei juridic eficient pentru cooperarea judiciară și administrativă cu Liechtenstein împotriva fraudei care aduce atingere intereselor financiare ale Comunității, inclusiv a fraudei în domeniul TVA și al drepturilor de acciză, precum și împotriva spălării sumelor astfel câștigate.

## 5.3. Obiective, rezultate estimate și indicatori conecși ai propunerii în cadrul gestiunii pe activități (ABM)

Rezultatele așteptate se referă, în principal, la reducerea riscului potențial în ceea ce privește resursele și cheltuielile bugetului Comunităților Europene prin intermediul unei cooperări sporite cu Liechtenstein.

Participarea Comisiei în cadrul comitetului mixt creat în conformitate cu articolul 38 din acord permite aplicarea practică în bune condiții a acordului.

## 5.4. Modalități de punere în aplicare (cu titlu indicativ)

☑ ***Gestiune centralizată***

- ☑ direct de către Comisie
- ☐ indirect, prin delegare către:
  - ☐ agenții executive
  - ☐ organisme instituite de Comunități, prevăzute la articolul 185 din regulamentul financiar
  - ☐ organisme naționale publice/organisme cu misiune de serviciu public

☐ ***Gestiune repartizată sau descentralizată***

- ☐ cu state membre
- ☐ cu țări terțe

☐ ***Gestiune în comun cu organizații internaționale (de precizat)***

Observații pertinente: Principalul impact asupra bugetului comunitar îl reprezintă costurile administrative acumulate datorită participării Comisiei în cadrul comitetului mixt creat în conformitate cu articolul 38 din acord.

## 6. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

### 6.1. Sistem de monitorizare

Monitorizarea este suficient garantată datorită mecanismelor legate de cheltuielile administrative de personal și de misiunile derulate prin participarea în fiecare an la reuniunea comitetului mixt creat în conformitate cu articolul 38 din acord.

### 6.2. Evaluare

*6.2.1. Evaluare ex-ante*

Cheltuielile se vor limita la costul misiunii.

*6.2.2. Măsuri luate în urma unei evaluări intermediare/ex-post (lecții învățate din experiențe anterioare similare)*

Datorită limitării cheltuielilor la costul misiunii, nu este prevăzută o evaluare intermediară/ex-post.

*6.2.3. Condițiile și frecvența evaluărilor viitoare*

A se vedea punctul 6.2.2.

## 7. MĂSURI ANTIFRAUDĂ

Acordul reprezintă o măsură antifraudă.

## 8. DETALII PRIVIND RESURSELE

### 8.1. Obiectivele propunerii din punctul de vedere al costurilor financiare

Nu se aplică.

### 8.2. Cheltuieli administrative

*8.2.1. Numărul și tipul resurselor umane*

| Tipuri de posturi | | Efective de alocat pentru gestionarea acțiunii prin utilizarea resurselor existente și/sau suplimentare (**număr de posturi/ENI**) | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Anul n | Anul n+1 | Anul n+2 | Anul n+3 | Anul n+4 | Anul n+5 |
| Funcționari sau agenți temporari (XX 01 01) | A*/AD | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 |
| | B*, C*/AST | | | | | | |
| Personal finanțat prin articolul XX 01 02 | | | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Alte tipuri de personal finanțat prin articolul XX 01 04/05 | | | | | | |
| **TOTAL** | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,1 |

*8.2.2. Descrierea sarcinilor care decurg din acțiune*

O reuniune pe an a comitetului mixt prevăzut la articolul 38 din acord și în funcție de necesități.

*8.2.3. Originea resurselor umane (statutare)*

☑ Posturi alocate în prezent pentru gestionarea programului și care urmează să fie înlocuite sau prelungite

☐ Posturi prealocate în cadrul exercițiului financiar SPA/PPB pentru anul n

☐ Posturi de solicitat în cadrul următoarei proceduri SPA/PPB

☐ Posturi de redistribuit pe baza resurselor existente în cadrul serviciului în cauză (redistribuire internă)

☐ Posturi necesare pentru anul n, dar care nu sunt prevăzute în cadrul SPA/PPB pentru anul în cauză

*8.2.4. Alte cheltuieli administrative incluse în suma de referință (XX 01 04/05 – Cheltuieli de gestiune administrativă)*

milioane EUR (cu 3 zecimale)

| Linia bugetară<br>(nr. și denumire) | Anul n | Anul n+1 | Anul n+2 | Anul n+3 | Anul n+4 | Anul n+5 și urm. | TOTAL |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **1 Asistența tehnică și administrativă (inclusiv cheltuielile de personal aferente)** | | | | | | | |
| Agenții executive | | | | | | | |
| Alte tipuri de asistență tehnică și administrativă | | | | | | | |
| - *intra muros* | | | | | | | |
| - *extra muros* | | | | | | | |
| **Total asistență tehnică și administrativă** | | | | | | | |

*8.2.5. Costul financiar al resurselor umane și costurile conexe <u>ne</u>incluse în suma de referință*

milioane EUR (cu 3 zecimale)

| Tip de resurse umane | Anul n | Anul n+1 | Anul n+2 | Anul n+3 | Anul n+4 | Anul n+5 și urm. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Funcționari și agenți temporari (XX 01 01) | 0.1 | 0.1 | 0.1 | 0.1 | 0.1 | 0.1 |
| Personal finanțat prin articolul XX 01 02 (auxiliari, END, personal interimar etc.)<br>(se indică linia bugetară) | | | | | | |
| **Costul total al resurselor umane și costurile conexe (care NU sunt incluse în suma de referință)** | 0,011 | 0,011 | 0,011 | 0,011 | 0,011 | 0,011 |

Calcul – ***Funcționari și agenți temporari***

Nu se aplică. 117 000 x 0,1 personal

Calcul – ***Personal finanțat în temeiul articolului XX 01 02***

Nu se aplică.

*8.2.6. Alte cheltuieli administrative <u>ne</u>incluse în suma de referință*

milioane EUR (cu 3 zecimale)

| | Anul n | Anul n+1 | Anul n+2 | Anul n+3 | Anul n+4 | Anul n+5 și urm. | TOTAL |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| XX 01 02 11 01 – Misiuni 24.010600.010211 - Misiuni | 0,010<br>0,010 | 0,010<br>0,010 | 0,010<br>0,010 | 0,010<br>0,010 | 0,010<br>0,010 | 0,010<br>0,010 | 0,120 |
| XX 01 02 11 02 – Reuniuni și conferințe | | | | | | | |
| XX 01 02 11 03 – Comitete<br>24.010600.010211 – Comitete | 0,005 | 0,005 | 0,005 | 0,005 | 0,005 | 0,005 | 0,030 |
| XX 01 02 11 04 – Studii și consultări | | | | | | | |
| XX 01 02 11 05 - Sisteme de informații | | | | | | | |
| **2 Total alte cheltuieli de gestiune (24.010600.0201)**<br>**operațiuni comune și echipe mixte de anchetă** | 0,020 | 0,020 | 0,020 | 0,020 | 0,020 | 0,020 | 0,120 |
| **3 Alte cheltuieli de natură administrativă** (a se preciza, indicând linia bugetară) | | | | | | | |
| **Totalul cheltuielilor administrative, altele decât cele pentru resurse umane și costurile conexe (<u>ne</u>incluse în suma de referință)** | 0,045 | 0,045 | 0,045 | 0,045 | 0,045 | 0,045 | 0,270 |

Calcul **-** ***Alte cheltuieli administrative <u>ne</u>incluse în suma de referință***

***1 reuniune/an a comitetelor cu 3 participanți din partea OLAF și 3 din partea altor DG-uri.***

***2 operațiuni comune/an.***